

**Europos Parlamento Pirmininkės Robertos Metsolos pastabos Europos Vadovų
Tarybos susitikimui
2020 m. gruodžio 15 d.**

Pastaroji savaitė Briuselyje buvo sudėtinga. Iš informacijos, kurią mums pateikė Belgijos valdžios institucijos, matyti, jog esama rimtų įtarimų, kad asmenys, susiję su autokratinėmis vyriausybėmis, prekiaavo įtaka, kad, kaip įtariame, būtų naudinga linkme pakreipti mūsų procesai.

Dirbome kartu su Belgijos valdžios institucijomis, ir joms esu labai dėkinga. Buvo siekiama sužlugdyti mūsų procesus. Tačiau to padaryti nebuvo leista. Kaip ir turėtų būti, įtariamieji suimti, apklausti ir jiems pareikšti kaltinimai.

Tačiau taip pat turiu pasakyti, kad, nors visada galime ieškoti būdų griežtinti atgrasomąsias priemones ir stiprinti skaidrumą, – pati apsiimsiu vadovauti ryžtingam reformų procesui, – visada atsiras ir tų, kurie bus pasiryžę rizikuoti dėl pinigų. Nepaprastai svarbu, kad šie asmenys suprastų: atsakomybės jie neišvengs. Jų veiksmai turės pasekmių. Mūsų tarnybos dirba veiksmingai, ir jiems teks patirti visą įstatymo rūstybę.

Tai yra teisinė valstybė. Būtent taip reaguojame ir mėginame atkurti pasitikėjimą.

Kaip žinia, tam, kad įgytume pasitikėjimą, reikia ne vienerių metų, o jam sunaikinti pakanka akimirkos. Būtent šis pasitikėjimo klausimas taip pat sugrąžina mane prie diskusijų dėl Rumunijos ir Bulgarijos prisijungimo prie Šengeno erdvės.

Tai, kad praėjusią savaitę Taryba vėl palaidojo milijonų Europos Sąjungos piliečių viltis ir nusprendė dar kartą atidėti šių dviejų šalių prisijungimą prie Šengeno erdvės, sukėlė didelį nusivylimą.

Išskyrus vidaus sienų panaikinimą, Rumunija ir Bulgarija privalo visapusiškai įgyvendinti Šengeno *acquis*. Kaip ir kitos Šengeno valstybės narės, jos prisiima visą atsakomybę už Šengeno išorės sienų saugumą ir stabilumą, tačiau negali naudotis Šengeno erdvės teikiamais privalumais.

Bulgarija ir Rumunija sėkmingai užbaigė atitinkamus 2011 metų Šengeno *acquis* taikymo vertinimo procesus. Tai buvo daugiau nei prieš 11 metų.

Šis laikotarpis yra pernelyg ilgas. Turime istorinį postūmį ištaisyti padėtį, jei tai nuspręsimė padaryti dabar.

Klaugas Iohannisas yra pasakęs, kad gerokai ilgiau užtrunka nuversti žmonių sąmonėje pastatytas sienas. Jis buvo teisus. Esame Sąjunga, kuri didžiuojasi praeityje nugriovusi sienas ir subūrusi žmones. Galime tai padaryti ir vėl, tačiau turime turėti drąsos priimti politinius sprendimus, kurie yra mūsų kartos indėlis į Europos kūrimo procesą.

Laikais, kurie tampa vis sunkesni, galime pasiekti pokyčių. Ukrainoje žmonės jau beveik 300 dienų susiduria su karu, didėjančia infliacija, nestabiliomis energijos kainomis, įvairių šakų pramonės sunkumais ir vargais dėl komunalinių paslaugų sąskaitų.

Kad pašalintume socialines ir ekonomines pasekmes, turime grįžti prie ekonomikos augimo ir sutelkti dėmesį į Europos konkurencingumą ir mūsų, kaip pasaulinio masto veikėjų, vaidmenį.

Tai pasakytina apie mūsų transatlantinius santykius. Jungtinių Valstijų infliacijos mažinimo įstatymas – tai, viena vertus, pastangos suderinti energetikos pertvarką ir energetinį saugumą ir, kita vertus, laipsniško protekcionizmo požymis. Juo atvirai diskriminuojamos ES gaminamos elektrinės transporto priemonės ir apsunkinamas transatlantinis bendradarbiavimas ypatingos svarbos naudingųjų iškasenų ir baterijų gamybos srityje.

Tikiuosi, kad prekybos ginčų galima išvengti ir kad šis protekcionistinis Jungtinių Valstijų įstatymas bus tolesnio jų ir ES lyderystės kovos su klimato kaita, energetinio saugumo ir bendradarbiavimo nustatant bendrus standartus pagrindas. Su klimato kaita turėtume kovoti kartu, o ne vieni kitų pramoninės bazės sąskaita.

ES turėtų stengtis įgyti pasaulinį konkurencinį pranašumą laikydamosi savo demokratiškos vertybių ir įgyvendindama savo kovos su klimato kaita darbotvarkę. Turėtume ir toliau nuolat priminti, kad mūsų veiksmai gali būti rezultatyvūs.

Man teikia pasitikėjimo teigiami signalai, ateinantys iš trečiojo Prekybos ir technologijų tarybos ministrų susitikimo. Mums pavyko tęsti pokalbį. Turime diskriminacines nuostatas traktuoti kuo platesniu mastu.

Tai taip pat taikoma, pavyzdžiui, elektra varomoms transporto priemonėms. Dabar turime išlaikyti pagreitį. Būtent dėl to sudaryta Infliacijos mažinimo įstatymo aukšto lygio darbo grupė. Laiko nėra daug.

Neprašome nieko, tik sąžiningų sąlygų. ES taip pat subsidijuoja elektra varomų automobilių gamintojus, tačiau jų nediskriminuoja. Savo ruožtu to paties tikimės ir iš JAV.

ES turėtų vengti įsivelti į varžybas, kas protekcionistinėse lenktynėse pirmas pasieks finišą.

Turime paspartinti viešąsias investicijas Europoje, kad vidutinės trukmės laikotarpiu galėtume rasti realių europinių sprendimų. Tačiau turime turėti vienodas sąlygas bendrojoje rinkoje ir visame pasaulyje. Mūsų žaliasis kursas turi būti augimo strategija.

Augimą taip pat lems mūsų energijos rinkos reforma. Privalome užtikrinti, kad ji būtų perspektyvi. Ir tai turime padaryti kartu. Privalome užtikrinti, kad ji veiktų, nes kitu atveju ir toliau varžysimės vieni su kitais.

Toliau remsime priemones, kuriomis sudaromos palankesnės sąlygos pripildyti dujų saugyklas kitai žiemai. Toliau remsime bendrą išteklių pirkimą. Be to, turime įvairinti savo energijos šaltinius.

Turime įdiegti patikimą reglamentavimo sistemą ateičiai. Jau dabar atliekant ES dujų reglamento peržiūrą mūsų taisyklės bus suderintos su prekybos paklausa ir žaliojo vandenilio transportavimu. Numatoma, kad mūsų elektros energijos rinkos peržiūra bus atlikta kitų metų pradžioje. Taip pat galiu Jus užtikrinti, kad Parlamentas yra pasirengęs prisidėti, kad padėtų didinti mūsų energetinį atsparumą.

Parlamentas yra ir toliau bus diskusijų partneris. Gegužės mėn. paskelbtas planas „RePowerEU“ tampa realybe. Kaip pažadėta, vakar – dar iki Kalėdų – buvo pasiektas susitarimas. Galime imtis skubių veiksmų ir įrodėme, kad prireikus jų imsime.

Kuo ilgiau tęsis energetikos krizė, tuo mažiau pateisinamas 122 straipsnio, kaip veiksmų teisinio pagrindo, taikymas.

Dauguma Komisijos pasiūlymų daro sisteminių poveikį, – būtent to mums ir reikia, – tačiau procese turi dalyvauti ir Parlamentas.

Pavyzdžiui, diskusijos dėl kainų ribos vyksta jau keletą mėnesių, o Parlamento dalyvavimas jose galėjo duoti didžiulės papildomos naudos. Turime dirbti išvien.

Pastarąjį ketvirtį euro zonos BVP augimas sulėtėjo. Prognozuojama, kad jis dar labiau sulėtės. Be to, tikėtina, kad trumpuoju laikotarpiu gamybos apimtys susitrauks. 2023-ieji bus sudėtingi metai. Tačiau mūsų ekonominiai pagrindai yra tvirti ir šiais metais pasiekėme daug daugiau, nei tikėtasi.

Kartu turime susilaikyti nuo fiskalinės politikos, kuri didintų infliaciją ir labiausiai paveiktų pažeidžiamus asmenis. Tai nereiškia, jog kai kuriose srityse nėra vietos didesniai lankstumui, tačiau jis turi būti subalansuotas.

Reikia atlikti ES ekonomikos valdymo sistemos peržiūrą. Tvariai fiskalinei politikai reikalinga tinkama ir patikima sistema. Džiaugiuosi, kad Komisija šiuo klausimu pradeda diskusijas su valstybėmis narėmis ir Europos Parlamentu.

Tačiau turime veikti greitai. Tai turi būti padaryta 2023-iaisiais.

Taip pat 2023 metais turėsime dar tvirčiau remti Ukrainą. Jai tebereikės mūsų politinės, humanitarinės, karinės, energetinės ir finansinės paramos.

Negalime leisti pasireikšti nuovargiui – būtent to tikisi Rusija. Ji nori išsekinti mūsų sistemas ir išsemti kantrybę. Turime pademonstruoti tokį patį atsparumą, kokio prašėme ukrainiečių.

Turime galutinai susitarti dėl kito sankcijų raundo ir užtikrinti, kad tebesančios spragos būtų pašalintos.

Vakar Sacharovo premiją skyrėme Ukrainos tautai, kuriai atstovavo Prezidentas V. Zelenskis. Nors nereikia daugiau įrodymų, jo žodžiai mus įtikino drąsios Ukrainos ryžtu. Džiaugiuosi, kad Ukraina padarė pažangą įgyvendindama septynias Europos Komisijos rekomendacijas dėl šalies paraiškos dėl narystės Europos Sąjungoje.

Galime remti ir toliau remsime Ukrainos tautą.

Galiausiai norėčiau padėkoti Jums, Petrai, už Čekijos pirmininkavimą, vadovavimą mums pastaraisiais mėnesiais ir už tai, kad šiuo sudėtingu laiku pavyko galutinai susitarti dėl ilgo sąrašo sudėtingų dokumentų.

Nuoširdžiai sveikinu netrukus Tarybai pirmininkausiančią Švediją ir tikiuosi bendradarbiauti su Jumis, gerbiamasis Ulfai.

Mums vis dar tenka dideli iššūkiai.

Atrodo, kad kaskart, kai susitinkame, jų atsiranda vis daugiau. Tačiau esu įsitikinusi, jog kartu turime visa, ko reikia, kad įveiktume nesutarimus ir vestume Europos Sąjungą pirmyn.

Ačiū.